

ВІДГУК

**офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора
Джафарової Олени В'ячеславівни на дисертацію Пісоцької Каріни
Олександрівни «Адміністративна діяльність підрозділів ювенальної
превенції Національної поліції України», поданої на здобуття ступеня
доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю
081 «Право»**

Актуальність теми дослідження.

Основною метою діяльності поліцейських ювенальної превенції є відмінне та якісне виконання функцій та завдань, що визначені законодавством. Сферою їх компетенції є захист прав та інтересів дитини в рамках превенції правопорушень, що вчиняються як відносно дітей так і самими дітьми. Сьогодні це дитина, а вже завтра - повноцінний громадянин нашого суспільства, тому вже сьогодні головним завданням органів державної ювенальної політики повинно бути усебічна охорона прав та інтересів дітей. Національна поліція України відіграє важливу роль в охороні прав та інтересів дітей, адже діяльність спеціально уповноважених підрозділів спрямована на припинення, розкриття та профілактику правопорушень, що вчиняються дітьми та відносно дітей. На сьогодні існує велика кількість установ та організацій, що в рамках міжнародно-правових зобов'язань забезпечують захист прав та інтересів дитини, але саме підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України є одним із перших хто має первинний контакт з дитиною яка стала жертвою правопорушення або ж є сама правопорушником.

З огляду на це досить актуальною та своєчасною є тематика дослідження дисертації, підготовленої Каріною Олександрівною Пісоцькою.

З урахуванням вивчення дисертації та публікацій автора можна стверджувати, що дисертаційне дослідження Пісоцької К. О. являє собою нове за концептуальним підходом та шляхами його реалізації науковим дослідженням, в якому, спираючись на результати критичного аналізу існуючих наукових напрацювань, чинного законодавства, міжнародного досвіду з позицій науки адміністративного права теоретично обґрунтовано

концептуальні положення, які стосуються проблематики в сфері адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної превенції, що обумовило актуальність теми дисертації, її наукове значення для розвитку правової науки.

Належним необхідно визнати методологічний підхід щодо дослідження, що свідчить про достатній рівень володіння дисертантом загальними та спеціальними методами наукового пізнання, а також вмінням використовувати їх для вирішення завдань, поставлених у роботі. Достатній рівень наукових узагальнень базується на системному підході. Були також використані інші методи, характерні для наукових робіт з юридичних наук: формально-логічного аналізу, класифікації, догматичного та статистичного методу, юридичної компаративістики та аналітичного. Методи наукового дослідження обрані із врахуванням мети та предмету наукового аналізу – визначення особливостей адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України. Методи і прийоми доречно використані для формулювання авторських понять, висновків та рекомендацій, в тому числі – щодо внесення змін до чинного законодавства з метою удосконалення правових засад та процедурних форм адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна.

Більшість наукових положень, рекомендації та висновків представлених в дисертації є належним чином обґрунтованими та достовірними, оскільки обумовлені використанням різноманітної опрацьованої джерельної бази, а саме: наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених, аналітичні дані та результати власного соціологічного опитування (анкетування).

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці основних напрямів удосконалення правових засад та процедурних форм адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції з урахуванням сучасного стану розвитку державних правових інститутів, спрямованих на

забезпечення гармонізації вітчизняних та європейських засад в сфері захисту прав дитини.

З урахуванням сучасних підходів, наявних у юридичній науці, дисертантом сформульовано основні параметри проблеми, яка вирішується у дисертаційній праці, та концептуальні засади їх розв'язання, а також спрямовано одержані результати на виявлення і формулювання сучасних обґрунтованих пропозицій і рекомендацій організаційного та правового змісту щодо удосконалення правових засад та процедурних форм адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції їх діяльності.

Загальне позитивне враження від представленого дослідження підкріплюється результатами, які характеризують його **наукову новизну**.

Зокрема, автором обґрунтовано авторський підхід щодо визначення сутності поняття адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України як виконавчо-розпорядчої, державно-владної діяльності з організації та забезпечення охорони прав та свобод дітей від протиправного посягання, попередження й припинення правопорушень дітьми та відносно дітей за допомогою профілактичної, адміністративної, пошукової діяльності підрозділів ювенальної превенції.

Привертає увагу положення відповідно до якого здійснено аналіз національного законодавства, зокрема відомчих нормативно-правових актів на предмет закріплення у них елементів забезпечення сучасних форм та методів в адміністративній діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції, а також розкритий зміст зазначених понять.

Доведено необхідність розширення повноважень ювенальної превенції у сфері профілактики ювенальної деліктності шляхом закріплення в чинному законодавстві визначеного переліку адміністративно-правових заходів, а також впровадження такого превентивного заходу як оцінка ризиків вчинення адміністративного правопорушення неповнолітніми.

До наукових здобутків роботи слід віднести класифікацію заходів адміністративного примусу, які застосовуються уповноваженими посадовими

особами підрозділів ювенальної превенції Національної поліції серед яких запропоновано виділяти: заходи адміністративного примусу, пов'язані з вчиненням правопорушення дитиною; заходи адміністративного примусу, пов'язані з вчиненням правопорушення батьків або осіб, що їх замінюють та заходи адміністративного попередження.

Конструктивними та обґрунтованими є запропоновані автором пропозиції щодо розробки та утвердження концепції (стратегії) розвитку підрозділів ювенальної превенції Національної поліції в новому форматі, яка б допомогла суспільству та державі сприймати права та інтереси дитини як найвищу соціальну та загальнонаціональну цінність, зменшувати ювенальну деліквентність, розширювати та поглиблювати зміст законодавства в сфері захисту прав дітей; підвищити ефективність діяльності інспектора підрозділу ЮП НПУ зменшивши кількість дітей, що закріплені за ним на території обслуговування - 1000 дітей на 1 інспектора та ввести посаду дільничний інспектор ювенальної превенції (ДЮОП), основна суть якої в близькій соціальній взаємодії з дітьми та батьками, на закріпленій дільниці; внести зміни до «Інструкції з організації роботи підрозділів ЮП Національної поліції України» та Кодексу України про адміністративні правопорушення, а також внесення змін в Положення про Департамент превентивної діяльності щодо створення Управління підрозділів ювенальної превенції; запровадити обов'язковість отримання інспекторами ювенальної превенції спеціальних психологічних знань у сфері роботи з неповнолітніми, а також періодичного підвищення кваліфікації на базі визначених тренінгових центрів.

Вказані положення наукової новизни можуть бути використані для проведення наукових досліджень, удосконалення чинного законодавства, особливо тієї його частини, яка стосується забезпечення сучасних форм та методів в адміністративній діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції.

Повнота викладу основних результатів дисертації в наукових фахових виданнях. Основні теоретичні висновки та практичні рекомендації,

що містяться у дисертації, викладені у дев'яти публікаціях, серед яких: 5 фахових статей, у тому числі дві з них опубліковані у зарубіжних виданнях, що визнані як фахові з юридичних наук, та включені до міжнародних наукометричних баз, а також у чотирьох тезах доповідей на науково-практичних конференціях, що свідчить про достатнє та різностороннє впровадження результатів дослідження.

Дисертаційне дослідження виконане автором самостійно з використанням останніх досягнень теорії адміністративного права. Усі сформульовані в ньому положення, висновки та пропозиції обґрунтовані на основі особистих досліджень автора. Автор для аргументації власних положень і висновків використовував напрацювання інших учених, на які обов'язково робилися посилання.

Дисертацію оформлено відповідно до вимог, встановлених МОН України.

Слід відмітити стан та можливості впровадження результатів означеного дослідження, зокрема в: науково-дослідній сфері – для подальших наукових досліджень із відповідної тематики; нормотворчій діяльності – як концептуальна основа під час розробки нових та внесення змін і доповнень до чинних законодавчих актів, що визначають правовий статус підрозділів ювенальної превенції; правозастосовній діяльності – як методологічна база удосконалення адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції; освітньому процесі – як теоретичний та науково-методологічний матеріал для викладання та вивчення дисциплін, «Адміністративне право України», «Організація підрозділів ювенальної превенції», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції», «Поліцейська діяльність», а також під час організації та проведення курсів підвищення кваліфікації поліцейських.

Дискусійні положення дисертаційного дослідження. У цілому позитивно оцінюючи дисертацію Пісоцької К. О. необхідно висловити ряд зауважень, звернути увагу на твердження, що викликають сумніви та можуть слугувати підґрунтям для дискусії під час її захисту:

1. Слід позитивно відмітити те, що при визначені актуальності теми дослідження авторка використала методологічний потенціал наукових праць вітчизняних фахівців у галузі адміністративного права, однак не виокремлює здобутки кожного з авторів та не визначає ті питання, які залишились поза їх увагою та на яких по-сутті зосереджено увагу автора.

2 В підрозділі 1.1 роботи авторкою досліджено підрозділи ювенальної превенції Національної поліції України як суб'єкт адміністративної діяльності. В той же час дослідження даного питання зводилося здебільшого лише до з'ясування сутності поняття «адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України». Доречним було б також зазначити ознаки та принципи адміністративної діяльності підрозділів в даному підрозділі дисертації.

3. Автором в межах дослідження зарубіжного та міжнародного досвіду адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції були дослідженні, на жаль, лише роботи вітчизняних науковців. Однак з огляду на предмет та задачі дослідження в даному підрозділі доцільно було б дослідити праці зарубіжних вчених.

4. Необхідно було б розширити емпіричну базу дослідження, зокрема для обґрунтування пропозиції щодо необхідності розширення статусу Управління ювенальної превенції до статусу окремого департаменту у структурі Національної поліції України та пропозиції стосовно збільшення кількості працівників підрозділів ювенальної превенції.

В цілому зазначені зауваження не впливають на позитивну оцінку виконаної роботи і характеризують її новаторський характер та складність предмету наукового аналізу, що викликає бажання дискутувати.

На підставі викладеного, слід резюмувати, що дисертація **«Адміністративна діяльність підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України»** є завершеною самостійною працею, в якій отримано ряд нових науково обґрунтованих теоретичних результатів, що в сукупності вирішують важливу наукову проблему систематизації та

оновлення теоретико-правової доктрини в сфері адміністративної діяльності підрозділів ювенальної превенції Національної превенції. Вона відповідає вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40 та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а її автор – Пісоцька Каріна Олександрівна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

**Офіційний опонент –
професор кафедри
поліцейської діяльності
та публічного адміністрування
Харківського національного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор**

Олена ДЖАФАРОВА